

1.

Eläinlääkintähuoltolaki

Eduskunnan päätöksen mukaisesti säädetään:

1 luku

Yleiset säännökset

1 §

Lain tarkoitus ja soveltamisala

Tämän lain tarkoituksena on edistää ja ylläpitää eläinten terveyttä ja hyvinvointia sekä kansanterveyttä erityisesti varmistamalla eläinlääkäripalvelujen laatu sekä turvaamalla yhdenvertaiset, toimivat ja kustannusvaikuttavat julkiset eläinlääkäripalvelut koko maassa.

Tässä laissa säädetään eläinlääkäripalvelujen järjestämisestä, ohjauksesta ja valvonnasta. Tässä laissa säädetään lisäksi elintarviketurvallisuuden, eläinten terveyden ja eläinten hyvinvoinnin valvonnasta sekä eläintautien vastustamistyöstä kunnissa. Näistä säädetään myös elintarvikelaissa (297/2021), eläintautilaissa (76/2021), eläimistä saatavista sivutuotteista annetussa laissa (517/2015), eläinten hyvinvoinnista annetussa laissa (/), eläinten kuljetuksesta annetussa laissa (1429/2006), eläinten lääkitsemisestä annetussa laissa (387/2014) sekä eläinten tunnistamisesta ja rekisteröinnistä annetussa laissa (/).

2 §

Määritelmät

Tässä laissa tarkoitetaan:

1) kotieläimellä kesyä eläintä, jota ihminen pitää ja hoitaa hyödyn, seuran tai harrastuksen vuoksi, poroa, tarhattua nisäkästä, lintua ja mehiläistä sekä vesiviljelyeläintä, ei kuitenkaan tieteellisiin tai opetustarkoituksiin käytettävien eläinten suojelusta annetun lain (497/2013) soveltamisalaan kuuluvaa eläintä tai eläintä, jota pidetään eläinten hyvinvoinnista annetun lain ... §:ssä tarkoitettussa eläintarhassa;

2) eläinlääkäripalvelulla eläimen terveydentilan sekä sairauksien toteamista ja todistamista, eläinlääkäriinavun antamista ja eläinlääkinnällisten todistusten antamista, eläimen pitämistä hoidettavana eläinlääkäriinavun antamista taikka siihen liittyvää tutkimusta varten, toimenpiteitä eläimen terveyden ja hyvinvoinnin ylläpitämiseksi, ennalta ehkäisevää terveydenhuoltotyötä sekä eläimen lopettamista;

4) yksityisellä eläinlääkäripalvelun tuottajalla eläinlääkäripalvelua tarjoavaa luonnollista henkilöä, yksityisoikeudellista oikeushenkilöä tai oppilaitosta, ei kuitenkaan julkisoikeudellista yliopistoa silloin, kun se tämän lain z §:n mukaisesti tuottaa julkisia eläinlääkäripalveluja.

2 luku

Viranomaiset sekä eläinlääkintähuollon ohjaus ja suunnittelu

3 §

Viranomaiset

Ruokavirasto ohjaa ja valvoo keskushallinnon viranomaisena tämän lain sekä sen nojalla annettujen säännösten täytäntöönpanoa ja noudattamista.

Aluehallintovirasto valvoo tämän lain sekä sen nojalla annettujen säännösten täytäntöönpanoa ja noudattamista toimialueellaan.

Kunta (jäljempänä järjestäjä) huolehtii alueellaan eläinlääkäripalvelujen sekä elintarvikkeiden turvallisuuden valvonnan ja kunnaneläinlääkärille säädettyjen tehtävien hoidon järjestämisestä siten kuin tässä laissa säädetään. Tehtävistä huolehtii lautakunta tai muu monijäseninen toimielin. Järjestäjien

Poistettu: julkisten eläinlääkäripalvelujen suunnittelusta ja järjestämisestä sekä julkisten ja muiden eläinlääkäripalvelujen valvonnasta

Kommentoitu [WJ(1):
Hyvinvointialueille siirryttäessä voitaisiin tästä pykälästä ainoastaan kumota 3 momentti.

Kommentoitu [WJ(2): Jo 3 luvussa yliopistolle tulisi roolia julkisten palvelujen tuottajana, se pitäisi ottaa huomioon tässä määritelmässä.

yhteistoiminnasta säädetään kuntalaissa (410/2015) ja ympäristöterveydenhuollon yhteistoiminta-alueesta annetussa laissa (410/2009). Mitä tässä laissa säädetään järjestäjästä, koskee myös kuntayhtymää ja yhteistoiminta-alueita.

4 §

Eläinlääkäripalveluja koskeva valtakunnallinen suunnitelma

Ruokaviraston on laadittava valtakunnallinen suunnitelma tässä laissa säädetyn julkisen järjestämisvastuun piiriin kuuluvista eläinlääkäripalveluista alueellaan. Suunnitelman tulee sisältää eläinlääkäripalvelujen saatavuutta ja laatua koskevat yleiset tavoitteet.

Tarkempia säännöksiä valtakunnallisen suunnitelman laatisesta ja sisällöstä annetaan valtioneuvoston asetuksella.

5 §

Eläinlääkäripalveluja koskeva alueellinen suunnitelma

Aluehallintoviraston on laadittava alueellinen suunnitelma tässä laissa säädetyn julkisen järjestämisvastuun piiriin kuuluvista eläinlääkäripalveluista alueellaan. Suunnitelman tulee sisältää eläinlääkäripalvelujen saatavuutta ja laatua koskevat alueelliset tavoitteet.

Alueellisessa suunnittelussa on otettava huomioon valtakunnallinen suunnitelma.

6 §

Järjestäjän suunnitteluvollisuus

Järjestäjän on laadittava suunnitelma järjestämistään eläinlääkäripalveluista. Suunnitelman tulee sisältää tiedot sen järjestämisvastuulle säädettyjen palvelujen tuottamistavasta, saatavuudesta, laadusta ja mitoituksista. Palvelujen mitoituista suunnitelmasta on otettava huomioon yksityisten eläinlääkäripalvelun tuottajien järjestäjän alueella tarjoamat palvelut.

Järjestäjän on lisäksi laadittava suunnitelma tässä laissa tarkoitetusta eläinten terveyden ja hyvinvoinnin valvonnan järjestämisestä alueellaan. Suunnitelman tulee sisältää tiedot valvontaan kuuluvista tarkastuksista, näytteenotoista ja muista toimenpiteistä. Elintarvikevalvontaa koskevasta suunnitteluvollisuudesta säädetään elintarvikelaissa. Järjestäjän suunnittelussa on otettava huomioon tässä laissa sekä eläinten hyvinvoinnista annetussa laissa, eläinten kuljetuksesta annetussa laissa, eläintautilaissa ja eläimistä saatavista sivutuotteista annetussa laissa tarkoitetut valtakunnalliset ja alueelliset suunnitelmat. Aluehallintovirasto ohjaa järjestäjän suunnittelua sekä valvoo ja arvioi suunnitelmien toteutumista.

7 §

Kunnaneläinlääkärin virat

Tämän lain mukaisten tehtävien hoitamista varten järjestäjällä on oltava tarpeellinen määrä kunnaneläinlääkärin virkoja.

Eläinlääkäripalveluja tarjoavan kunnaneläinlääkärin virkaan tulee kuulua tarpeen vaatima ainakin ajoittainen, osallistuminen maan eläintautivalmiuteen ja kiireelliseen eläinsuojeluvalvontaan liittyviin tehtäviin.

Kunnaneläinlääkärin viran kelpoisuusvaatimuksista säädetään muualla laissa.

3 luku

Julkiset eläinlääkäripalvelut

(TÄMÄ LUKU UUTTA EDELLISESSÄ KOKOUKSESSA KÄSITELTYYN LAKILUONNOKSEEN NÄHDEN

Tähän lukuun tulevat asiat ovat kokonaisuus, joten alla olevat pykäläluonnokset on tarkoitettu tässä vaiheessa keskustelunavaukseksi, kunnes kokonaisuutta koskeva pohjajachdotus on valmiimpi. Tähän lukuun tulevat asiakasmaksuihin liittyvät säännösluonnokset on tarkoitus esitellä ja käsitellä myöhemmin.)

8 §

Eläinlääkäripalvelujen järjestämisvastuu

Kommentoinut [WJ(3): Tämä momentti pitäisi ainakin päivittää hyvinvointialueille siirryttäessä.

Kommentoinut [WJ(4): Tämän momentin kumoamistarve ja seuraavan momentin päivitystarve hyvinvointialueille siirryttäessä.

Poistettu: ¶

Kommentoinut [WJ(5): Pykälä pitäisi päivittää hyvinvointialueille siirryttäessä.

Poistettu: Jos järjestäjällä on useampi kuin yksi kunnaneläinlääkärin virka, sen on määrättävä kunnaneläinlääkäreiden keskinäisestä tehtäväjaosta.

Poistettu: satunnaisesti

Kommentoinut [WJ(6): Tämä tulee virkaehtosopimusten kautta, joissa praktikon työaika on vähäisessä määrin osoitettu myös valvontatehtäviin. Asia voisi olla hyvä tehdä laissa näkyväksi. On julkisen järjestelmän yleishyödyllisyyteen kytkeytyvä seikka.

Järjestäjä vastaa eläinlääkäripalvelujen järjestämisestä alueellaan ja on järjestämisvastuussa eläinlääkäripalveluista niitä kotieläimiä varten, joiden omistajan tai haltijan kotikunta se on.

9 §

Järjestämisvastuuseen kuuluvat palvelut

Järjestämisvastuuseen kuuluvat seuraavat eläinlääkäripalvelut:

- 1) elintarvike- tai turkistuotantoa varten pidettävien eläinten joukkotarkastus sekä terveydentilan arviointi ja todentaminen;
- 2) eläinlääkinnällisten todistusten antamiseksi tarvittava muun kuin 1 kohdassa mainitun eläimen perustutkimus sekä terveydentilan arviointi ja todentaminen;
- 3) tarttuvista eläintauodeista sekä tiettyjen eläinterveyttä koskevien säädösten muuttamisesta ja kumoamisesta annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) 2016/429 ("eläinterveysäännöstö") 25 artiklassa tarkoitetut eläinterveyskäynnit ja elintarviketuotantoeläinten pitopaikoissa tehtävät terveydenhuoltokäynnit ja terveydenhuoltosuunnitelmat;
- 4) eläinten rokotus;
- 5) loisten häätöön ja ennaltaehkäisyyn liittyvät toimenpiteet;
- 6) hammaskiven poisto ja hevosten hampaiden raspaus sekä muut vastaavat yksinkertaiset hammashuoltoon liittyvät toimenpiteet;
- 7) nautaeläinten sarvien poistaminen;
- 8) elintarviketuotantoa varten pidettävien nauta-, sika-, lammas- ja vuohieläinten lisääntymiseen liittyvät tarkastukset ja lisääntymisongelmien hoito;
- 9) kissojen kastratio ja sterilisaatio;
- 10) sairaan eläimen kliininen tutkimus ja hoitotarpeen arviointi, mukaan lukien tavanomaisten näytteiden ottaminen ja toimittaminen laboratoriotutkimuksiin eläimen sairauden syyn selvittämiseksi sekä tarvittaessa lähettäminen jatkotutkimuksiin;
- 11) elintarvike- tai turkistuotantoa varten pidettävän sairaan eläimen hoito, jota on mahdollista antaa eläimen pitopaikassa, mukaan lukien nautaeläimen vierasesine- ja juoksutusmahalleikkaus;
- 12) muun kuin 11 kohdassa mainitun eläimen ensiapuluontoinen hoito, mukaan lukien ruoansulatuskanavan häiriöiden konservatiivinen hoito, tulehdus- ja kiputilojen hoito, haavojen ompelu ja hoito, sokin hoito, metabolisten häiriöiden hoito, tavanomaisimpien pienten seura- ja harrastuseläinten luunmurtumien immobilisaatio, sekä tarvittaessa jatkohoitoon lähettäminen tai jatkohoidon määrääminen;
- 13) synnytyssapu, mukaan lukien nauta-, lammas- tai vuohieläimen keisarileikkaus sekä koirien tai kissojen keisarileikkaus;
- 14) Eläimen lopetus.

10 §

Palvelujen saatavuus

Järjestäjän tulee huolehtia, että järjestämisvastuuseen kuuluvia palveluja on saatavilla arkipäivisin virka-aikaan.

Eläimen äkillisen ja vakavan sairastumisen, vahingoittumisen tai sairauden vaikeutumisen edellyttämä välitön arviointi ja hoito, jota ei voida siirtää ilman sairauden pahenemista tai eläimen merkittävää kärsimystä, sekä eläimen lopetus eläinsuojelullisin perustein (jäljempänä *kiireellinen eläinlääkäriapu*) on järjestettävä sitä tarvitsevia eläimiä varten myös virka-ajan ulkopuolella.

Poiketen siitä, mitä 8 §:ssä säädetään, kiireellistä eläinlääkäriapua on annettava kaikille järjestäjän alueella oleville kotieläimille, jollei voida pitää olosuhteisiin nähden kohtuullisena, että eläin viedään saamaan eläinlääkäriapua mainitun pykälän mukaisesti järjestämisvastuussa olevan järjestäjän alueelle.

Järjestämisvastuuseen kuuluvien palvelujen tulee olla saatavilla palveluiden käyttäjien kannalta kohtuullisessa ajassa ja kohtuullisella etäisyydellä maantieteelliset olosuhteet huomioon ottaen. Etäisyyden palveluntarjoajan ja palvelujen käyttäjän välillä tulee olla enintään 50 kilometriä arkipäivisin virka-aikaan ja enintään 100 kilometriä virka-ajan ulkopuolella pääosassa tapauksista. Tästä voidaan poiketa sellaisissa maan osissa, joissa väestötiheys on maan keskiarvoon verrattuna hyvin alhainen, sekä saaristoalueilla.

Palvelut tulee järjestää siten, että eläinlääkäriin käynti eläinten pitopaikassa on mahdollinen tuotettaessa palveluja elintarvike- tai turkistuotantoa varten pidettäville kotieläimille, hevoseläimille sekä sellaisille muille suurikokoisille kotieläimille, joita ei voida ilman merkittävää vaivaa kuljettaa eläinlääkäriin vastaanotolle.

11 §

Päivystyksen järjestämistä koskeva yhteistoimintavelvoite ja eriyttämisvelvoite

Kommentoinut [WJ(7): Tarkoitus olisi, että listassa olisivat palvelut, joita pidetään eläinsuojelullisesti, eläintautien vastustamisen kannalta sekä mm. eläinten tuotantokyvyn ylläpidon kannalta tärkeinä "yleistä taloudellista etua koskevana palveluina"

Kommentoinut [WJ(8): Tämä pykälä voitaisiin kumota hyvinvointialueille siirryttäessä. Ellei sitten haluttaisi säilyttää päivystyksen eriyttämisvaatimusta (maakuntaudistuksen lainsäädännössä tämäkin vaatimus ehdotettiin poistettavaksi laista)

Virka-ajan ulkopuolella tarvittavaa kiireellistä eläinlääkäripalvelua varten tulee järjestää päivystyspalvelu yhteistoiminnassa järjestäjien kesken yhtä tai useampaa seutu- tai maakuntaa vastaavalla päivystysalueella.

Kiireellinen eläinlääkäripalvelu on järjestettävä päivystysalueella siten, että vastaanotolla ja eläinten pitopaikoissa hoidettavia eläimiä hoitaa pääasiassa eri henkilökunta. Tästä vaatimuksesta voidaan kuitenkin poiketa päivystysalueella, jonka eläintiheys on pieni tai jossa vastaanotolla hoidettavien kotieläinten osuus kaikista päivystysalueella pidettävistä kotieläimistä on vähäinen tai se on muusta erityisestä syystä perusteltua. Päivystysaluetta varten on järjestettävä keskitetty palvelu yhteydenottoja varten.

12 §

Palvelujen hankkiminen yksityiseltä eläinlääkäripalvelun tuottajalta

Järjestäjä voi tuottaa 9 §:ssä tarkoitettuja palveluja hankkimalla niitä yksityiseltä eläinlääkäripalvelun tuottajalta sopimukseen perustuen.

Yksityinen eläinlääkäripalvelun tuottaja vastaa palvelujensa lainmukaisesta ja sopimuksen mukaisesta tuottamisesta.

Järjestäjän tulee ohjata ja valvoa sille palveluja tuottavaa yksityistä palvelutuottajaa.

Yksityiseltä palveluntuottajalta hankittavien palvelujen hankintamenettelystä säädetään julkisista hankinnoista ja käyttöoikeussopimuksista annetussa laissa (1397/2016).

13 §

Toimintaedellytykset ja ilmoitusvelvollisuus toimipisteistä

Järjestäjän on huolehdittava, että sillä on itse tuottamiaan palveluja varten tarpeelliset toimitilat ja työvälineet, ottaen huomioon 6 §:ssä tarkoitettu eläinlääkäripalveluja koskeva suunnitelma sekä järjestäjän alueella pidettävien kotieläinten lajit ja lukumäärät.

Eläinlääkäripalvelujen on oltava eläinlääketieteellisesti asianmukaisia sekä sisällöltään ja laadultaan sellaisia kuin lainsäädäntö edellyttää.

(Järjestäjän tulee ilmoittaa aluehallintovirastolle niiden toimipisteiden yhteystiedot, joissa se tuottaa eläinlääkäripalveluja itse tai yhteistoiminnassa muiden järjestäjien kanssa.)

§

(pykälää järjestämisvastuuseen kuuluvien palvelujen asiakasmaksuihin ja niiden perimiseen liittyen)

§

§

17 §

Muiden kuin järjestämisvastuuseen kuuluvien eläinlääkäripalvelujen järjestäminen

Jos järjestäjä järjestää muita kuin 9 §:ssä tarkoitettuja eläinlääkäripalveluja, tällaisten palvelujen järjestämiseen ei sovelleta, mitä muualla laissa säädetään velvollisuudesta antaa kilpailutilanteessa markkinoilla harjoitettava toiminta osakeyhtiön, osuuskunnan, yhdistyksen tai säätiön hoidettavaksi. Palvelujen järjestämiseen sovelletaan kuitenkin, mitä muualla laissa säädetään velvollisuudesta hinnoitella kilpailutilanteessa markkinoilla harjoitettava toiminta markkinaperusteisesti sekä pitää tällaisesta toiminnasta erillistä kirjanpitoa.

Järjestettäviä palveluja varten on oltava asianmukaiset, toiminnan laadun ja laajuuden edellyttämät toimitilat ja työvälineet sekä toiminnan edellyttämä henkilökunta. Palveluihin sovelletaan lisäksi, mitä 13 §:n 2 momentissa säädetään.

18 §

Yliopistollisen eläinsairaalan tuottamat julkiset eläinlääkäripalvelut

Yliopistollista eläinsairaala ylläpitävä julkisoikeudellinen yliopisto tuottaa eläinsairaalan toiminta-alueella 9 §:ssä säädettyjä palveluja siinä laajuudessa kuin eläinlääkäreiden koulutuksen ja eläinlääketieteellisen tutkimuksen tarkoituksenmukainen järjestäminen vaatii.

...(hinnoista ja laskutuksesta, palvelujen tason vastaavuudesta...)

19 §

Kommentoinut [WJ(9): Jos siirrytään hyvinvointialueille, hyvinvointialueista annettavassa laissa olisi seuraava pykälä: "Hyvinvointialueen tulee varmistaa, että sen järjestämisvastuulle kuuluvia palveluja tuottavalla muulla palveluntuottajalla on riittävät ammatilliset, toiminnalliset ja taloudelliset edellytykset huolehtia palveluiden tuottamisesta. Hyvinvointialueen tulee ottaa hallintosääntönsä ja yksityisten palveluntuottajien kanssa tehtäviin sopimuksiin hyvinvointialueen järjestämisvastuun toteuttamiseksi tarvittavat määräykset. Hyvinvointialueen tulee ohjata ja valvoa sen järjestämisvastuulle kuuluvaa palvelutuotantoa. Hyvinvointialueella on oikeus saada yksityiseltä palveluntuottajalta ja tämän alihankkijalta maksutta ja salassapitosäännösten estämättä palveluiden asianmukaisen tuotannon edellytysten varmistamista ja valvonnan toteuttamista varten oikeus tarkastaa yksityisen palveluntuottajan ja tämän alihankkijan tiloja ja laitteita sekä päästä tässä yhteydessä yksityisen palveluntuottajan ja tämän alihankkijan hallinnassa oleviin tiloihin. Tarkastusoikeutta ei ole kuitenkaan pysyväisluonteeseen asumiseen käytettyihin tiloihin, ellei tarkastaminen ole välttämätöntä asiakkaan aseman ja oikeuksien sekä asianmukaisten palvelujen turvaamiseksi. Tarkastukseen sovelletaan muutoin, mitä hallintolain (434/2003) 39 §:ssä säädetään."

Kommentoinut [WJ(10): Tätä ehdotettiin maakuntaudistuksen yhteydessä. Tämän tarve riippuu mm. siitä, ehdotetaanko klinikkanumeroa myös julkisille klinikoille. Tämä taas riippuu mm. siitä, millainen olisi kunnaneläinlääkäriin asema jatkossa (esim. lääkevarastojen ylläpidon osalta). Jos kunnan vastuut näiden osalta laajenisivat, asia pitäisi ottaa huomioon myös pykälän 1 momentissa.

Yliopistollisen eläinsairaalan tuottamiin palveluihin liittyvä tiedonsaantioikeus, sopiminen ja riidanratkaisu

...

4 luku

Valvontatehtävien järjestäminen

20 §

Valvontatehtävien järjestäminen

Järjestäjän velvollisuudesta huolehtia elintarvikelain ja sillä täytäntöön pantavien säännösten noudattamisen valvonnasta säädetään mainitussa laissa.

Järjestäjän on huolehdittava muissa 1 §:n 3 momentissa mainituissa laeissa kunnaneläinlääkärille säädettyjen tai näiden lakien nojalla määrättyjen valvontatehtävien hoidon edellytysten järjestämisestä alueellisten ja valtakunnallisten valvontaa koskevien suunnitelmien mukaisesti.

21 §

Valvontatehtävien hoidon edellyttämät toimitilat ja työvälineet

Järjestäjän on huolehdittava 20 §:n 2 momentissa tarkoitettujen valvontatehtävien hoidossa jatkuvasti tarvittavien toimitilojen ja työvälineiden järjestämisestä sekä työvälineiden käytössä tarvittavasta osaamisesta.

22 §

Korvaus valvontatehtävistä

Valtion varoista maksetaan järjestäjälle korvaus 20 §:n 2 momentissa tarkoitettujen valvontatehtävien suorittamisesta. Korvauksen perusteena ovat järjestäjälle aiheutuvat välittömät kustannukset. Korvaus ei saa ylittää tehtävistä järjestäjälle aiheutuneiden todellisten kustannusten määrää. Aluehallintovirasto maksaa korvauksen laskutusta vastaan.

Tarkemmat säännökset järjestäjälle maksettavan korvauksen perusteista sekä maksamisessa noudatettavasta menettelystä annetaan valtioneuvoston asetuksella.

5 luku

Yksityinen eläinlääkintähuolto

23 §

Ilmoitusvelvollisuus

Yksityisen eläinlääkäripalvelun tuottajan tulee tehdä toiminnastaan kirjallinen ilmoitus sille aluehallintovirastolle, jonka toimialueella palveluntuottajalla on kiinteä toimipaikka. Jos yksityisellä eläinlääkäripalvelun tuottajalla ei ole kiinteää toimipaikkaa, ilmoitus tulee tehdä sille aluehallintovirastolle, jonka toimialueella eläinlääkäripalveluja pääasiallisesti aiotaan tarjota.

Ilmoitus on tehtävä ennen toiminnan aloittamista, olennaista muuttamista tai lopettamista. Ilmoituksen tulee sisältää yksityisen eläinlääkäripalvelun tuottajan yhteystiedot sekä tiedot palveluista, henkilökunnasta ja kiinteästä toimipaikasta.

Ilman eläinlääkäriksi laillistamista väliaikaisesti eläinlääkäripalveluja tarjoavan henkilön ilmoitusvelvollisuudesta säädetään eläinlääkärinammatin harjoittamisesta annetun lain (29/2000) 8 §:ssä.

Valtioneuvoston asetuksella annetaan tarkemmat säännökset 2 momentissa tarkoitettujen ilmoituksen sisällöstä ja tekemisestä.

24 §

Vastaava eläinlääkäri

Kommentoitu [WJ(11): Tämä luku voitaisiin kumota kokonaan hyvinvointialueille siirryttäessä.

Poistettu: 4

Yksityisen eläinlääkäripalvelun tuottajan, joka on luonnollinen henkilö, tulee olla eläinlääkäriammattin harjoittamisesta annetussa laissa tarkoitettu eläinlääkäri.

Yksityisellä eläinlääkäripalvelun tuottajalla, joka on oikeushenkilö, tulee olla palveluksessaan eläinlääkäriammattin harjoittamisesta annetussa laissa tarkoitettu eläinlääkäri, joka vastaa eläinlääkäripalvelun järjestämisestä tässä laissa säädettyjen vaatimusten mukaisesti (*vastaava eläinlääkäri*). Vastaavaa eläinlääkärää koskevien tietojen tulee sisältyä 23 §:ssä tarkoitettuun ilmoitukseen.

Mitä 1 ja 2 momentissa säädetään, ei sovelleta yksityisestä terveydenhuollosta annetussa laissa (152/1990) tarkoitettuihin tutkimuslaitoksiin, jotka tekevät eläinlääkäripalveluun kuuluvia tutkimuksia.

25 §

Toimintaedellytykset

Yksityisellä eläinlääkäripalvelun tuottajalla on oltava tarjoamiaan eläinlääkäripalveluja varten tarvittavat, toiminnan laadun ja laajuuden kannalta asianmukaiset toimitilat ja työvälineet sekä toiminnan edellyttämä henkilökunta. Eläinlääkäripalvelujen on oltava eläinlääketieteellisesti asianmukaisia sekä sisällöltään ja laadultaan sellaisia kuin lainsäädäntö edellyttää.

6 luku

Eläinlääkäripalvelujen valvonta

26 §

Tarkastusoikeus

Ruokavirastolla ja aluehallintovirastolla on oikeus päästä paikkoihin, joissa tarjotaan eläinlääkäripalveluja, sekä tarkastaa järjestäjän ja yksityisen eläinlääkäripalvelun tuottajan toimitilat, työvälineet, kirjanpito, potilasasiakirjat ja muut eläinlääkäripalvelujen tuottamista koskevat asiakirjat, jos se on tarpeen tässä laissa säädetyn valvonnan toteuttamiseksi. Ruokavirasto voi määrätä aluehallintoviraston suorittamaan tarkastuksen.

Tarkastus saadaan tehdä pysyväisluonteiseen asumiseen käytettävissä tiloissa vain, jos se on välttämätön ihmisten tai eläinten terveyteen kohdistuvan vakavan uhkan torjumiseksi taikka jos on aihetta epäillä yksityisen eläinlääkäripalvelun tuottajan syyllistyneen toiminnassaan rikokseen, josta voi seurata vankeusrangaistus, tai rikokseen, josta voi seurata sakkorangaistus ja aiheutua vaaraa ihmisten tai eläinten terveydelle, ja jos tarkastus on välttämätön rikoksen selvittämiseksi.

Viranomaisen apuna tarkastuksessa voidaan käyttää asiantuntijoita. Asiantuntijoiden on oltava tunnetusti taitavia ja kokeneita henkilöitä, jotka edustavat tarkastuksen kannalta merkityksellistä tieteellistä, käytännön eläinlääkinnän tai muuta asiantuntemusta. Asiantuntijaan sovelletaan rikollisoikeudellista virkavastuuta koskevia säännöksiä. Vahingonkorvausvastuusta säädetään vahingonkorvauslaissa (412/1974). Asiantuntijoilla on oikeus salassapitosäännösten estämättä saada vastaanotto toiminnan tarkastamista varten tarpeelliset tiedot käyttöönsä. Asiantuntijat ovat velvollisia pitämään salassa saamansa salassa pidettäviksi säädetyt tiedot. Asiantuntijalla ei ole oikeutta päästä pysyväisluonteiseen asumiseen käytettäviin tiloihin.

27 §

Rikkomuksen tai laiminlyönnin oikaiseminen

Jos tarkastuksessa tai muutoin todetaan, että järjestäjän tai yksityisen eläinlääkäripalvelun tuottajan toiminnassa ei noudateta toiminnalle, tässä laissa säädettyjä vaatimuksia, Ruokavirasto voi määrätä asianosaisen asian laatuun nähden riittävässä määräajassa täyttämään velvollisuutensa.

28 §

Toiminnan keskeyttäminen ja laitteen käyttökielto

Jos toiminnassa olennaisesti rikotaan 13 §:ssä, 17 §:n 2 momentissa, 18 §:n x momentissa, tai 23–25 §:ssä säädettyjä vaatimuksia tai eläinten lääkitsemisestä annettua lakia (387/2014) tai sillä täytäntöön pantavia Euroopan unionin säännöksiä taikka jos toiminnassa rikotaan eläinten terveyttä tai hyvinvointia koskevia säädöksiä ja toiminnasta voi aiheutua vakavaa vaaraa eläinten terveydelle tai hyvinvoinnille tai kansanterveydelle, Ruokavirasto voi määrätä toiminnan keskeytettäväksi taikka toimintayksikön, sen osan tai laitteen tai muun työvälineen käytön kiellettäväksi, kunnes puutteet tai epäkohdat on korjattu. Edellytyksenä

Poistettu: 5

Poistettu: vakavaa

Poistettu: nen

Poistettu: ole noudattanut sille

Poistettu: tämän

Poistettu: xx

päätökselle on lisäksi, että puutteita tai epäkohtia ei ole annetusta määräyksestä tai kehotuksesta huolimatta asetetussa määräajassa korjattu. Päätös on viipymättä peruutettava, jos puutteet tai epäkohdat on korjattu siten, että toimintaan puuttuminen ei enää ole välttämätöntä.

29 §

Uhkasakko, teettämisuhka ja keskeyttämisuhka

Ruokavirasto voi tehostaa 27 §:ssä tarkoitettua määräystä uhkasakolla tai uhalla, että tekemättä jätetty toimenpide teetetään laiminlyöjän kustannuksella, tai uhalla että toiminta keskeytetään. Uhkasakosta, teettämisuhasta ja keskeyttämisuhasta säädetään uhkasakkolaissa (1113/1990).

30 §

Rekisteri

Yksityisistä eläinlääkäripalvelun tuottajista (sekä järjestäjistä) pidetään rekisteriä. Rekisteriin merkitään (13 §:n 3 momentin mukaisesti tai) 23 ja 24 §:n mukaisesti ilmoitettut tiedot sekä tiedot 27 ja 28 §:ssä tarkoitetuista määräyksistä.

Rekisteriin sovelletaan ruokahallinnon tietovarannosta annettua lakia (/). Yhteisrekisterinpitäjät ovat kuitenkin Ruokavirasto ja aluehallintovirasto.

Poiketen siitä, mitä ruokahallinnon tietovarannosta annetun lain 12 §:ssä säädetään tietojen poistamisesta ruokahallinnon tietovarannosta, tiedot yksityisestä eläinlääkäripalvelun tuottajasta poistetaan rekisteristä kolmen vuoden kuluttua siitä, kun tämä on lopettanut toimintansa. Tiedot 27 ja 28 §:ssä tarkoitetuista määräyksistä poistetaan kuitenkin viimeistään kymmenen vuoden kuluttua määräyksen antamisesta.

Ruokavirasto antaa jokaiselle yksityisen eläinlääkäripalvelun tuottajan tai järjestäjän ilmoittamalle kiinteälle toimipaikalle tunnusnumeron. Jos yksityisellä eläinlääkäripalvelun tuottajalla ei ole kiinteää toimipaikkaa, tunnusnumero annetaan palveluntuottajalle.

Ruokavirastolla ja aluehallintovirastolla ja on oikeus salassapitosäännösten estämättä saada tämän lain mukaisten valvontatehtäviensä edellyttämiä tarpeellisia tietoja rekisteristä.

7 luku

Erinäiset säännökset

31 §

Virka-apu

Poliisin velvollisuudesta antaa virka-apua 26 §:ssä tarkoitettujen tarkastusten suorittamisessa säädetään poliisilain (872/2011) 9 luvun 1 §:ssä.

32 §

Salassa pidettävien tietojen luovuttaminen

Valvonnessa saatuja tietoja koskevasta salassapitovelvollisuudesta säädetään viranomaisten toiminnan julkisuudesta annetussa laissa (621/1999). Salassapitovelvollisuuden estämättä voidaan tämän lain noudattamista valvottaessa ja valvontaan liittyvää tehtävää suoritettaessa saatuja tietoja yksityisen ja yhteisön taloudellisesta asemasta, liikesalaisuudesta sekä yksityisen henkilökohtaisista oloista luovuttaa edellä 2 luvussa tarkoitetuille viranomaisille, jos tiedot ovat välttämättömiä tämän lain mukaisia tehtäviä varten.

Oikeuteen luovuttaa tietoja salassapitovelvollisuuden estämättä erälle muille viranomaisille ja kansainvälisille toimielimille sovelletaan, mitä ruokahallinnon tietovarannosta annetun lain 8 §:ssä säädetään.

33 §...

Tähän väliin mahdollisesti 3 lukuun kytkeytyviä ”erinäisiä säännöksiä”.

34 §

Kommentoinut [WJ(12): Maakuntaudistuksessa ehdotettiin, että rekisteriin olisi merkitty myös julkiset järjestäjät.

Palataan vielä siihen kysymykseen, toteutetaanko muutos tähän lakiin. Liittyy myös kysymykseen siitä, tarvitaanko julkisille vastaanotoille tunnusnumero. Tämä riippuu mm. siitä, miten itsenäinen olisi KEL:n asema jatkossa.

Poistettu: Ruokavirasto pitää rekisteriä y

Poistettu: Aluehallintovirastot käsittelevät rekisterin tietoja tässä laissa säädettyjen tehtäviensä edellyttämässä laajuudessa.

Poistettu: y

Siirretty (lisäys) [2]

Poistettu: muilta osin

Siirretty (lisäys) [1]

Poistettu: T

Siirretty ylös [1]: Tiedot yksityisestä eläinlääkäripalvelun tuottajasta poistetaan rekisteristä kolmen vuoden kuluttua siitä, kun tämä on lopettanut toimintansa. Tiedot 27 ja 28 §:ssä tarkoitetuista määräyksistä poistetaan viimeistään kymmenen vuoden kuluttua määräyksen antamisesta. ¶

Siirretty ylös [2]: Rekisteriin sovelletaan muilta osin ruokahallinnon tietovarannosta annettua lakia (/). ¶

Poistettu: A

Poistettu: välttämättömiä

Poistettu: 6

Poistettu: tarpeen

Kommentoinut [WJ(13): Tämä pykälä kumottaisiin hyvinvointialueille siirryttäessä.

Valtionosuus

Järjestäjän tämän lain nojalla järjestämään toimintaan sovelletaan kunnan peruspalvelujen valtionosuudesta annettua lakia (1704/2009).

35 §

Valtion viranomaisten suoritteista perittävät maksut

Tämän lain mukaisista valtion viranomaisen suoritteista perittävistä maksuista säädetään valtion maksuperustelaissa (150/1992).

36 §

Muutoksenhaku

Muutoksenhausta järjestäjän päätökseen säädetään kuntalaissa (410/2015).

Muutoksenhausta valtion viranomaisen päätökseen säädetään oikeudenkäynnistä hallintoasioissa annetussa laissa (808/2019). Ruokaviraston 28 ja 29 §:n nojalla tekemiä päätöksiä on noudatettava muutoksenhausta huolimatta, jollei muutoksenhakuviranomainen toisin määrää.

37 §

Tähän asiakashintojen perimistä koskevien säännösten sisällöstä riippuen mahdollisesti erityissäännös maksuihin liittyvästä muutoksenhausta.

38 §

Voimaantulo

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 . Tämän lain ...§:ää sovelletaan kuitenkin vasta 1 päivästä tammikuuta 2026 (ajatuksena, että jos asiakasmaksujen perintää ja matkasubventioita koskeviin säännöksiin tulee muutoksia, voitaisiin siirtymäjärjestelyillä uusien asiakashintoihin liittyvien säännösten soveltamisen alkaminen siirtää hyvinvointialueille siirtymisen yhteyteen).

Tällä lailla kumotaan eläinlääkintähuoltolaki (765/2009).

Jos muualla lainsäädännössä viitataan tämän lain voimaan tullessa voimassa olleeseen eläinlääkintähuoltolakiin, sen asemasta sovelletaan tätä lakia.

39 §

Siirtymäsäännökset

Tähän asiakashintoja koskevien säännösten sisällöstä riippuen maksuja koskevia siirtymäsäännöksiä...

Eläinlääkäripalveluista, joita järjestäjä tämän lain voimaan tullessa järjestää kumotun lain mukaisesti, mutta jotka eivät ole tämän lain 9 §:ssä tarkoitettuja palveluja, tulee olla 16 §:ssä tarkoitettu erillinen kirjanpito (vuoden???) kuluessa tämän lain voimaantulosta. Palveluja koskien tulee toteuttaa mainitussa 16 §:ssä tarkoitettu markkinaperusteinen hinnoittelu (1 päivästä tammikuuta 2026)???. Erillisen kirjanpidon aloittamisesta mainittuun päivään saakka palveluihin ei saa kohdistaa kumottavan lain 22 §:ssä tarkoitettua tukea. Tänä aikana järjestäjän velvollisuutena on periä vastaanotolla tarjottavista palveluista kumottavan lain 21 §:n mukainen maksu.

Järjestäjän, joka ei tämän lain voimaan tullessa kaikilta osin järjestä 9 §:ssä tarkoitettuja eläinlääkäripalveluja niille eläimille, joille se on tämän lain mukaan velvollinen palvelut järjestämään, tulee järjestää puuttuvat palvelut (kahden vuoden???) kuluessa tämän lain voimaantulosta.

Ennen tämän lain voimaantuloa rekisteröidyt yksityiset eläinlääkäripalvelun tuottajat saavat ilman eri ilmoitusta jatkaa toimintaansa tekemiensä ilmoitusten mukaisesti.

(Järjestäjän on tehtävä 13 §:n 3 momentissa tarkoitettu ilmoitus vuoden kuluessa tämän lain voimaantulosta.)

Ne alueet, joita varten yliopistollista eläinsairaalaa ylläpitävä julkisoikeudellinen yliopisto tämän lain voimaan tullessa tuottaa 9 §:ssä tarkoitettuja palveluja järjestäjän hankkimina ostopalveluina, katsotaan tämän lain voimaan tullessa muodostavan 18 §:n 1 momentissa tarkoitettua eläinsairaalan toiminta-alueen. Järjestäjät ja yliopisto voivat kuitenkin keskenään sopia muutoksista toiminta-alueen rajoihin.

Kommentoinut [WJ(14):

Voimassa olevassa pykälässä: "sosiaali- ja terveydenhuollon suunnittelusta ja valtionosuudesta annettua lakia (733/1992)..."

HE 174/2009 vp koskien kunnan peruspalvelujen valtionosuudesta annettua lakia:
"Eläinlääkintähuoltolakia koskeva esitys on yhteensovitettava eduskunnalle annettuun hallituksen esityksen eläinlääkintähuoltolaiksi sekä eräksi siihen liittyviksi laeiksi (HE 81/2009 vp.). Esityksessä ehdotetaan uuden eläinlääkintähuoltolain säätämistä. Ehdotetussa eläinlääkintähuoltolain 25 §:ssä viitataan STVOL mukaiseen rahoitukseen, joka tulisi muuttaa viittaukseksi kunnan peruspalvelujen valtionosuudesta annettavaan lakiin. Lisäksi kunnan peruspalvelujen valtionosuudesta ehdotetun lain 1 §:n 25 kohtaa tulee muuttaa siten, että pykälässä viitataan uuteen eläinlääkintähuoltolakiin."

Eläinlääkintähuoltolain päivystä ei ole kuitenkaan tehty.

Kommentoinut [WJ(15): Tämä pitäisi päivittää hyvinvointialueille siirtäytessä.

Poistettu: 36

Poistettu: 37

Poistettu: Tämän lain 30 §:n 2 momentti tulee kuitenkin voimaan....?

Poistettu: 38

2.

Laki eläinlääkäriinammatin harjoittamisesta annetun lain 43 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan eläinlääkäriinammatin harjoittamisesta annetun lain (29/2000) 15 ja 43 §, sellaisena kuin se on osaksi laissa 1094/2007, seuraavasti:

15 §

Potilasasiakirjat

Eläinlääkäriinammatin harjoittajan on laadittava tutkimiaan ja hoitamiaan eläimiä koskevat potilasasiakirjat, joihin sisältyvät keskeiset potilaan tunnistamista, sen terveydentilan määrittämistä sekä annettua hoitoa tai lääkitystä koskevat tiedot ja asiakirjat.

Potilasasiakirjojen säilyttämisestä vastaa se eläinlääkintähuoltolaissa (/) tarkoitettu järjestäjä tai yksityinen eläinlääkäripalvelun tuottaja, jonka toiminnassa ne ovat syntyneet. Silloin kun palveluntuottaja on oikeushenkilö, eläinlääkäriinammatin harjoittajalla on oikeus saada palvelussuhteensa päättymisestä huolimatta jäljennökset laatimistaan potilasasiakirjoista, jos niitä tarvitaan eläinlääkäriin ammattitoiminnan arviointia koskevassa asiassa.

Eläimen omistajalla on oikeus saada potilasasiakirjoista omistamaansa eläintä koskevat kaikki potilastiedot. Eläintä koskevat potilasasiakirjat on säilytettävä vähintään kolmen vuoden ajan siitä, kun niihin on viimeksi tehty merkintöjä.

Potilastiedoista muodostuvaan rekisteriin sisältyvien henkilötietojen käsittelystä säädetään luonnollisten henkilöiden suojelusta henkilötietojen käsittelyssä sekä näiden tietojen vapaasta liikkuvuudesta ja direktiivin 95/46/EY kumoamisesta annetussa Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksessa (EU) 2016/679 (yleinen tietosuojasetus).

Tarkempia säännöksiä potilasasiakirjojen laatimisesta, käsittelystä ja säilyttämisestä voidaan antaa maa- ja metsätalousministeriön asetuksella.

43 §

Kelpoisuus eräisiin virkoihin ja toimiin

Eläinlääkäriksi valtion, kunnan, yhteisön tai muuhun eläinlääkäriin virkaan tai toimeen saadaan nimittää, määrätä tai ottaa ainoastaan laillistettu eläinlääkäri.

Edellä 4 §:n mukaisesti laillistettu eläinlääkäri saadaan nimittää sellaiseen kunnan eläinlääkäriin virkaan, johon kuuluu elintarvikevalvontaan taikka eläinten terveyden tai hyvinvoinnin valvontaan liittyviä tehtäviä vain, jos henkilöllä on Ruokaviraston myöntämä todistus siitä, että hän on tutustunut viraston hyväksymällä tavalla Suomen kyseisen alan lainsäädäntöön. Elintarvikelainsäädäntöön tutustumista koskeva vaatimus ei kuitenkaan koske virkoja, joihin elintarvikelain (297/2021) 32 §:n ja sen nojalla annettujen säännösten mukaan vaaditaan sen lisäksi, että henkilö on laillistettu eläinlääkäri. EU-lainsäädännössä säädetty lisäpätevyys.

Edellä 1 momentissa tarkoitettua virkaa tai tointa voi väliaikaisesti hoitaa 7 §:ssä tarkoitettu henkilö, jollei muualla laissa toisin säädetä. —

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 . — —

Poistettu: Jos kuvantamistutkimusten kuvat luovutetaan eläimen omistajalle, potilasasiakirjoihin ei tarvitse sisällyttää niiden kaksoiskappaleita. Kuvien ja muiden vastaavien tutkimustulosten luovuttamisesta on tehtävä merkintä potilasasiakirjoihin.

Poistettu: (ja enintään xx??)

Poistettu: Illei muualla laissa toisin säädetä, e

Kommentoitu [WJ(16): Tähän siis voisi siirtyä KEL-viran kelpoisuusvaatimuksia koskeva asia ELHL:stä ja ELHA:sta. Samaa ehdotettiin maakuntauudistuksen yhteydessä.

Poistettu: Kelpoisuudesta elintarvikevalvonnan tehtäviin säädetään lisäksi

Poistettu: ssä

3.

Laki eläinten lääkitsemisestä annetun lain 6 ja 16 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan eläinten lääkitsemisestä annetun lain (387/2014) 6 §:n 13 kohta ja 16 §:n 1 momentti seuraavasti:

6 §

Määritelmät

Tässä laissa tarkoitetaan:

13) *valtakunnallisella eläinten terveydenhuolto-ohjelmalla* elintarvikealan toimijoiden tai näitä edustavan yhdistyksen laatimaa ohjelmaa, johon vapaaehtoisuuden perusteella liittyneet eläinten omistajat tai haltijat saavat saman sisältöisinä ohjelman mukaiset terveydenhuoltopalvelut kaikkia tietyn pitopaikan tuotantoeläimiä varten ja johon sisältyvät eläinten omistajan tai haltijan kanssa sopimuksen tehneen eläinlääkäriin säännölliset käynnit ja toimenpiteet pitopaikassa eläinten terveyden, hyvinvoinnin ja taloudellisen tuotantokyvyn sekä elintarvikkeiden turvallisuuden ylläpitämiseksi ja edistämiseksi;

Kommentoinut [WJ(17): Tällä tavoin tehtäessä määritelmä ei siis enää olisi viittaussäännös ELHL:iin, vaan kyseisestä laista poistuva määritelmä siirtyisi tähän.

16 §

Lääkkeiden luovutus valtakunnalliseen eläinten terveydenhuolto-ohjelmaan liittyneille eläinten omistajille tai haltijoille

Edellä 15 §:ssä säädetyn lisäksi eläinlääkäri saa luovuttaa lääkkeitä varalle valtakunnalliseen eläinten terveydenhuolto-ohjelmaan liittyneelle eläimen omistajalle tai haltijalle eläinten pitopaikan tuotantoeläimellä tai -eläinryhmällä tavanomaisesti ilmenevien sairastapausten hoitoa ja eläinten terveydenhoitoa varten. Eläinlääkäriellä ja eläimen omistajalla tai haltijalla on oltava *ohjelman puitteissa tehty sopimus* eläinlääkäriin käynneistä ja toimenpiteistä eläintenpitopaikassa, ja sopimuksen mukaiset eläinlääkäriin käynnit eläinten pitopaikkaan on oltava aloitettu.

Kommentoinut [WJ(18): aiemmat sanat: "eläinlääkintähuoltolain 12 §:n mukainen sopimus"

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 . ____ -

4.

Laki elintarvikelain 73 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
lisätään elintarvikelain (297/2021) 73 §:ään uusi 5 momentti seuraavasti:

73 §

Kunnan suorittamasta elintarvikevalvonnasta perittävät muut maksut

Ruokavirasto maksaa valtion varoista kunnalle korvauksen 27 §:n 5 momentissa tarkoitettujen sopimukseen perustuvien lihan tarkastukseen ja muuhun elintarvikevalvontaan liittyvien tehtävien suorittamisesta. Korvauksen perusteena ovat kunnalle aiheutuvat välittömät kustannukset. Korvaus ei saa ylittää tehtävistä kunnalle aiheutuneiden todellisten kustannusten määrää. Valtioneuvoston asetuksella voidaan antaa tarkempia säännöksiä korvauksen perusteista sekä sen maksamisesta noudatettavasta menettelystä.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 ____.